Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0204

Handelns roll för att stärka EU:s ekonomiska säkerhet

Europaparlamentets resolution av den 16 juni 2026 om handelns roll för att stärka EU:s ekonomiska säkerhet (2025/2113(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionen,

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 av den 19 mars 2019 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen[1] (förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821 av den 20 maj 2021 om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, förmedling, transitering och överföring av samt tekniskt bistånd för produkter med dubbla användningsområden[2],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1781 av den 13 september 2023 om en ram med åtgärder för att stärka Europas halvledarekosystem och om ändring av förordning (EU) 2021/694 (förordning om halvledare)[3],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2675 av den 22 november 2023 om skydd av unionen och dess medlemsstater mot ekonomiskt tvång från tredjeländer[4],

---

1 EUT L 79 I, 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj.
2 EUT L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.
3 EUT L 229, 18.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj.
4 EUT L, 2023/2675, 7.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj.

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 och (EU) 2019/1020[5] (förordningen om kritiska råmaterial),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724[6],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 av den 9 oktober 2024 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden)[7],

– med beaktande av kommissionens rekommendation av den 3 oktober 2023 om kritisk teknik för EU:s ekonomiska säkerhet för vidare riskbedömning med medlemsstaterna (C(2023)6689),

– med beaktande av kommissionens rekommendation (EU) 2025/63 av den 15 januari 2025 om en översyn av utgående investeringar inom teknikområden av avgörande betydelse för unionens ekonomiska säkerhet[8],

– med beaktande av kommissionens rekommendation (EU) 2025/683 av den 8 april 2025 om samordning av nationella kontrollförteckningar[9],

– med beaktande av rådets rekommendation av den 23 maj 2024 om ökad forskningssäkerhet[10],

– med beaktande av kommissionens förslag av den 24 januari 2024 till Europaparlamentets och rådets förordning om granskning av utländska investeringar i unionen och om upphävande av

---

5 EUT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.
6 EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
7 EUT L, 2024/2747, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj.
8 EUT L, 2025/63, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/63/oj.
9 EUT L, 2025/683, 16.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/683/oj.
10 EUT C, C/2024/3510, 30.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3510/oj.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 (COM(2024)0023),

– med beaktande av kommissionens förslag av den 11 mars 2025 till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en ram för att stärka tillgången till och försörjningstryggheten för kritiska läkemedel samt tillgången och tillgängligheten till läkemedel av gemensamt intresse, och om ändring av förordning (EU) 2024/795 (COM(2025)0102).

– med beaktande av kommissionens förslag av den 20 januari 2026 till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa), om det europeiska ramverket för cybersäkerhetscertifiering och om säkerhet i IKT-leveranskedjan samt om upphävande av förordning (EU) 2019/881 (cybersäkerhetsakt 2) (COM(2026)0011),

– med beaktande av kommissionens förslag av den 21 januari 2026 till Europaparlamentets och rådets förordning om digitala nätverk, om ändring av förordning (EU) 2015/2120, direktiv 2002/58/EG och beslut nr 676/2002/EG och om upphävande av förordning (EU) 2018/1971, direktiv (EU) 2018/1972 och beslut nr 243/2012/EU (förordningen om digitala nätverk) (COM(2026)0016),

– med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 20 juni 2023 från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om en europeisk strategi för ekonomisk säkerhet (JOIN(2023)0020),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 29 januari 2025 *En konkurrenskraftskompass för EU* (COM(2025)0030),

– med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 3 december 2025 från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik *Stärka EU:s ekonomiska säkerhet* (JOIN(2025)0977),

– med beaktande av Enrico Lettas rapport från april 2024 *Much more than a market*,

– med beaktande av de politiska riktlinjerna för nästa Europeiska kommission 2024–2029 av den 18 juli 2024,

– med beaktande av Mario Draghis rapport av den 9 september 2024 *The future of European competitiveness*,

– med beaktande av uppdragsbeskrivningen av den 17 september 2024 från kommissionens ordförande till den nominerade kommissionsledamoten med ansvar för handel och ekonomisk säkerhet samt kontakter mellan institutionerna och öppenhet,

– med beaktande av den unionsförteckning över kritiska läkemedel som upprättats och upprätthålls av Europeiska läkemedelsmyndigheten för att hantera sårbarheter och brister i försörjningen av viktiga läkemedel,

– med beaktande av kommissionens vitbok av den 24 januari 2024 om exportkontroller (COM(2024)0025),

– med beaktande av kommissionens vitbok av den 24 januari 2024 om utgående investeringar (COM(2024)0024),

– med beaktande av kommissionens vitbok av den 24 januari 2024 om möjliga alternativ för att öka stödet till forskning och utveckling som omfattar teknik med potential för dubbla användningsområden (COM(2024)0027),

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för internationell handel (A10-0148/2026), och av följande skäl:

A. EU:s öppenhet för handel och investeringar är alltjämt en hörnsten i dess välstånd, konkurrenskraft och globala inflytande.

B. Den internationella ekonomiska miljön har genomgått ett strukturell skifte som kännetecknas av ökande geopolitisk rivalitet, systemisk konkurrens, strukturell överkapacitet och ökande användning av ekonomiska instrument för strategiska ändamål, såsom att använda handel och ekonomiska beroenden som vapen och ekonomiskt tvångsmedel.

C. Den ökande användningen av exportkontroller eller exportrestriktioner, statliga stödåtgärder som snedvrider den rättvisa konkurrensen, användningen av handel som vapen och ekonomiskt tvång som gör att EU snabbt måste utveckla en ändamålsenlig strategi för ekonomisk säkerhet som på ett heltäckande sätt behandlar EU:s ekonomiska sårbarheter.

D. En trovärdig strategi för ekonomisk säkerhet måste styras av målet att stärka EU:s ekonomiska, digitala och finansiella autonomi, samtidigt som den inre marknadens integritet bevaras, alltför stora beroenden inom relevanta sektorer kvantifieras, klarheten angående rättsläget för ekonomiska aktörer säkerställs och EU:s engagemang för rättvis och hållbar handel och en regelbaserad världsordning upprätthålls. Detta kräver också att man minskar strategiska tekniska beroenden, bland annat när det gäller digital infrastruktur, halvledare, molntjänster och cybersäkerhetssystem, eftersom dessa är integrerade delar av den ekonomiska säkerheten.

E. Det gemensamma meddelandet av den 3 december 2025 innebär en konceptuell förändring i EU:s strategi för ekonomisk säkerhet som

återspeglar insikten om att handel och ekonomisk öppenhet inte enbart kan betraktas som något positivt och att tredjeländer kan utnyttja det ekonomiska ömsesidiga beroendet för strategiska eller tvingande ändamål. Unionen och medlemsstaterna måste därför vara beredda att acceptera ekonomiska kostnader för att minska sårbarheten och öka den övergripande säkerheten. Överväganden kring ekonomisk säkerhet måste därför bli en strukturell del av EU:s politik för handel och ekonomi och inte behandlas som ett undantag från denna.

F. Begreppet ekonomisk säkerhet har inte definierats i EU-rätten eller i något officiellt EU-dokument, trots de omfattande ramar som fastställs i de gemensamma meddelandena av den 20 juni 2023 och den 3 december 2025. Det råder dock bred enighet om att EU:s ekonomiska säkerhet består i dess förmåga att förutse, avvärja och reagera på hot mot dess ekonomi, invånare och strategiska intressen – inbegripet risker för leveranskedjornas resiliens, den fysiska säkerheten och cybersäkerheten för kritisk infrastruktur, teknisk säkerhet, inbegripet genom tekniläckage, och för den ekonomiska öppenheten i fall där beroenden används som vapen eller tvång utövas – och att detta kräver att EU å ena sidan åtgärdar strategiska beroenden genom inhemsk produktion eller diversifiering och å andra sidan minskar de strukturella sårbarheterna genom att bevara EU:s kontroll över kritiska tillgångar, bland annat genom granskning av utländska investeringar.

G. En färsk analys visar att produktionskostnadsdifferensen mellan europeiska och kinesiska tillverkare uppgår till 30–40 %, vilket påverkar nära två tredjedelar av det europeiska förädlingsvärdet för tillverkningsindustrin. Dessa skillnader är strukturella och självförstärkande och drivs av ett sammanhängande system av statligt stöd, faktorkostnadsfördelar och asymmetrisk reglering som inte kan kompenseras enbart genom produktivitetsvinster. EU står inför en aldrig tidigare skådad handelsobalans gentemot Kina. Underskottet uppgår till 400 miljarder euro, trots att EU totalt sett uppvisar ett överskott gentemot övriga världen. Obalansen har drivits på av massivt subventionerad överkapacitet inom tillverkningsindustrin i Kina, vilket har lett till en avindustrialisering i EU. Den förväntade valutakursjusteringen har inte skett, vilket ytterligare har ökat konkurrenskraftsklyftan och bidragit till att europeiska tillverkare har förlorat marknadsandelar. De befintliga handelspolitiska skyddsinstrumenten inom EU är i stor utsträckning produktspecifika, och genomförandet av dessa är i nuläget otillräckliga för att hantera systemiska snedvridningar av denna omfattning som påverkar hela ekonomin.

H. EU avsätter betydligt mindre administrativa resurser till tillämpningen av handelspolitiska skyddsåtgärder än jämförbara jurisdiktioner, vilket skapar praktiska hinder för att inleda och hantera ärenden i en tid då europeiska industrier står inför ett ökat

handelstryck. I förhållande till den totala importvolymen och det totala importvärdet använder EU redan handelspolitiska skyddsinstrument i betydligt mindre utsträckning än Förenta staterna, Kanada och Australien. EU:s antidumpningstullar är i många fall betydligt lägre än andra stora ekonomiers, trots att man kommit fram till liknande slutsatser om dumpning och skada. EU måste tillämpa en skademarginal om den är lägre än dumpningsmarginalen. EU har varit ovilligt att agera enbart på grundval av risken för skada. Denna kombination av lägre tillämpningsintensitet, förfarandemässiga begränsningar och relativt blygsamma tullnivåer bidrar till handelsomläggning och till uppfattningen att tillämpningsmiljön i EU är mindre sträng eller att EU fungerar som en ”dumpningsplats”, vilket därmed ökar trycket på EU:s industriella bas.

I. Klimatförändringar och miljöförstöring är en växande och systemisk risk för EU:s långsiktiga ekonomiska säkerhet, eftersom detta leder till störningar i leveranskedjorna, hotar jordbruksproduktionen och leder till konkurrens om resurserna. Rysslands användning av leveranser av fossila bränslen som vapen, efter det att landet inledde sitt anfallskrig mot Ukraina, har med särskild tydlighet visat att beroendet av importerad energi från opålitliga tredjeländer är ett direkt och akut hot mot EU:s ekonomiska säkerhet, och att påskyndande och riskminskning av omställningen till förnybara energikällor därför inte bara är nödvändigt ur miljösynpunkt, utan också ur strategisk synpunkt. Den gröna omställningen i sig har dock snabbt skapat nya och betydande beroenden, särskilt när det gäller kritiska råvaror och ren teknik, såsom solpaneler, växelriktare för solceller, elfordon och nätanslutna batterier, vars tillgång är koncentrerad till Kina. EU måste akta sig för att ersätta ett strategiskt beroende med ett annat och måste därför eftersträva verklig autonomi när det gäller de insatsvaror som krävs för den ekologiska omställningen som en central del av strategin för ekonomisk säkerhet.

J. Övervakning av leveranskedjan kan bidra till att identifiera, förebygga och minska risker för den ekonomiska säkerheten.

K. Den ekonomiska säkerheten måste i slutändan tjäna EU:s invånare. Förmågan att stå emot och hantera externa ekonomiska chocker är en förutsättning för upprätthållandet av levnadsstandarden, säkerställandet av kontinuiteten i de offentliga tjänsterna och bevarandet av den sociala sammanhållningen. Den ekonomiska säkerhetspolitiken måste därför bedömas inte bara utifrån makroekonomiska aggregat eller strategiska intressen, utan också med hänsyn till dess konkreta inverkan på invånarnas välbefinnande.

Det föränderliga landskapet när det gäller risker för den ekonomiska säkerheten

1. Europaparlamentet välkomnar det gemensamma meddelandet av den 3 december 2025 som ett nödvändigt steg i att stärka EU:s gemensamma strategi för ekonomisk säkerhet. Parlamentet noterar att det krävs ytterligare åtgärder för att omsätta EU:s mål för ekonomisk säkerhet i praktiken, inbegripet en handlingsplan, en färdplan och konkreta mål för att minska riskerna i leveranskedjorna inom strategiska sektorer.

2. Europaparlamentet anser att det gemensamma meddelandet med rätta lyfter fram behovet av en kulturförändring som innebär att man går från en reaktiv till en mer proaktiv strategi för ekonomisk säkerhet. Parlamentet understryker att detta kräver ett paradigmskifte mot en helhetsstrategi där kommissionen, parlamentet, medlemsstaterna, den privata sektorn samt andra offentliga och privata aktörer samarbetar för att bidra till målet att stärka EU:s ekonomiska säkerhet. Parlamentet understryker att en genuin europeisk strategi för ekonomisk säkerhet måste bygga på en strategisk inriktning som integrerar och strategiskt samordnar politiken inom områdena klimat och energi, handel och konkurrens, reglering av den digitala marknaden, industripolitik, forskning och innovation, utländska investeringar samt eurons roll.

3. Europaparlamentet delar kommissionens bedömning att åtgärder för ekonomisk säkerhet på kort sikt kan medföra vissa kostnader för både företag och offentliga institutioner, men understryker att kostnaderna till följd av beroenden och exponering för ekonomiskt tvång är betydligt högre. Parlamentet vill se att sådana åtgärder stöds på lämpligt sätt genom Horisont Europa och konkurrenskraftsfonden inom nästa fleråriga budgetram. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att de branscher och arbetstagare som drabbas hårdast av störningar i leveranskedjorna eller andra former av ekonomiskt tryck eller tvång får tillräckligt stöd.

4. Europaparlamentet påminner om att EU är en av världens största handelsmakter och att mer än 20 % av dess BNP härrör från utrikeshandeln. Parlamentet betonar att handel och internationella investeringar är av grundläggande betydelse för EU:s ekonomi. Parlamentet understryker att EU:s höga grad av integration i de globala marknaderna har ökat dess exponering för störningar, tvångsmetoder och strategiskt inflytande från tredjeländers sida, som utövas genom flaskhalsar i leveranskedjor, monopolställningar när det gäller kritiska insatsvaror, beroende av högriskleverantörer av kritisk teknik samt sårbarheter i viktig fysisk och digital infrastruktur i fråga om import av energi från tredjeländer. Parlamentet betonar att detta omfattande och strukturella beroende av externa aktörer när det gäller strategiska varor, tjänster och infrastruktur skapar farliga sårbarheter som måste åtgärdas skyndsamt.

5. Europaparlamentet understryker att den senaste tidens kriser – däribland covid-19-pandemin, störningar i energiförsörjningen till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, den ökande förekomsten av olagliga tullar, handelsbegränsningar och andra protektionistiska åtgärder, återkommande spänningar som påverkar globala transport- och logistikvägar, tvingande begränsningar av tillgången till kritiska material, de allt större ekonomiska konsekvenserna av klimatförändringar, bland annat till följd av extrema väderhändelser som stör produktion och logistik, statliga stödåtgärder och tredjeländers dumpning av subventionerad överkapacitet inom nyckelsektorer på de europeiska marknaderna – har visat hur importberoenden snabbt kan leda till brister, inflation, skada på lokal produktionskapacitet och produktionsstopp. Parlamentet understryker att exportberoenden också har visat sig utgöra en betydande risk för EU:s exportörer. Parlamentet betonar att både import- och exportberoenden innebär konkreta begränsningar av Europas ekonomiska verksamhet och EU:s förmåga att reagera effektivt på externa chocker. Parlamentet betonar att dessa sårbarheter är strukturella snarare än tillfälliga, eftersom de är ett resultat av koncentrationer och monopol som har utvecklats över tid.

6. Europaparlamentet uttrycker djup oro över Kinas systemiska marknadssnedvridningar som driver på överkapacitet, bland annat genom omfattande statligt styrda stödmekanismer, strategiska upphandlingar som syftar till att ”köpa kinesiskt”, förmånsbehandling av inhemska företag och bristande ömsesidighet. Parlamentet upprepar att handel inte kan vara rättvis i ett system där ett land dominerar och översvämmar den globala marknaden.

7. Europaparlamentet välkomnar kommissionens plan att ta fram en heltäckande, systematisk och regelbundet uppdaterad kartläggning av EU:s mest kritiska beroenden längs värdekedjorna, och uppmanar till att dessa bedömningar ska inbegripa en analys av sårbarheter som skulle kunna leda till flaskhalsar inom EU, inbegripet kvantifierade uppgifter om importkoncentrationer och globala marknadsandelar per land och sektor.

Förebyggande genom diversifiering, innovation och konkurrenskraft

8. Europaparlamentet betonar att ekonomisk säkerhet inte får tolkas som ekonomisk isolering. Parlamentet bekräftar på nytt att öppenhet för hållbar handel och hållbara investeringar, i kombination med åtgärder som syftar till att ta itu med otillbörlig konkurrens och diversifiering av partner, leverantörer, energiimport och transportvägar, är ett av EU:s främsta medel för att minska den strukturella sårbarheten för externa chocker och störningar inom kritiska sektorer och för tvångsmetoder. Parlamentet betonar att en förstärkning av EU:s resiliens och ekonomiska säkerhet bör vara ett uttryckligt mål för alla EU:s handels- eller investeringspartnerskap.

Parlamentet betonar att det är avgörande att främja efterfrågan på EU-producerade alternativ och skapa EU-baserade sektoriella ekosystem för att EU:s ekonomiska säkerhet ska kunna byggas upp på ett trovärdigt sätt.

9. Europaparlamentet betonar att EU-marknadens öppenhet måste bygga på principerna om ömsesidighet, tillförlitlighet och icke-tvång och inte kan vara villkorslös när grundläggande säkerhetsintressen står på spel. Parlamentet framhåller att EU har betydande ekonomiska styrkor, i synnerhet den inre marknaden, som omfattar 18 biljoner euro och 450 miljoner konsumenter, en ledande ställning inom högteknologisk tillverkning och högteknologiska tjänster, höga standarder och starka normer samt högkvalitativa lärosäten och program för forskning och utveckling (FoU). Parlamentet understryker att dessa styrkor bör utnyttjas när EU utsätts för yttre påtryckningar, särskilt inom områden där europeiska varor eller tekniska lösningar är oumbärliga på de globala marknaderna.

10. Europaparlamentet varnar för att ett mikro- och makroekonomiskt klimat som försvagar företagens konkurrenskraft, som inbegriper faktorer såsom hinder på den inre marknaden, onödiga administrativa bördor, osäkerhet kring regelverket, höga energipriser, alltför komplexa tillståndsförfaranden och underinvesteringar, avskräcker från innovation och undergräver EU:s mål för ekonomisk resiliens och säkerhet.

11. Europaparlamentet betonar att EU:s ekonomiska säkerhet inte kan stärkas i någon större utsträckning så länge den europeiska ekonomin är alltför beroende av import av fossila bränslen eller förnybar teknik. Parlamentet anser att strävan efter en stabil och förutsägbar politik för utfasning av fossila bränslen som syftar till att uppnå nettonollutsläpp och upphöra med importen av fossila bränslen bidrar till att stärka den ekonomiska säkerheten och EU:s konkurrenskraft. Parlamentet understryker att väsentligt ökade och påskyndade investeringar i elektrifiering och i en cirkulär ekonomi är avgörande för att minska EU:s strategiska beroenden av externa aktörer. Parlamentet uppmuntrar kommissionen att anta kraftfulla och breda åtgärder på efterfrågesidan för att öka efterfrågan på europeiska, koldioxidsnåla strategiska varor som är centrala för energiomställningen, såsom grönt stål, batterier, förnybar energi och halvledare. Parlamentet uppmanar likaså kommissionen att se till att den gröna omställningen inte leder till samma strukturella beroendelogik i en annan form, och att i detta syfte prioritera produktionskapacitet på EU-nivå, strategisk lagring och en gedigen diversifiering av inköpskällorna för de kritiska råvaror och komponenter för ren teknik som omställningen är beroende av.

12. Europaparlamentet betonar att en fullt fungerande och integrerad inre marknad är en hörnsten i ekonomisk säkerhet. Parlamentet understryker att djupare integration och undanröjandet av hinder för

en verkligt harmoniserad marknad för varor, tjänster och kapital är avgörande för EU:s långsiktiga socioekonomiska modell, konkurrenskraft och säkerhet. Parlamentet anser att ökade investeringar i utbildning, innovation och FoU är en väsentlig del av den långsiktiga strategin för att trygga EU:s ekonomiska säkerhet.

13. Europaparlamentet beklagar EU:s alltför stora beroende av tredjeländer när det gäller leveranser av kritiska råvaror och konstaterar att detta beroende utsätter EU för betydande geopolitiska och ekonomiska sårbarheter samt för sårbarheter i leveranskedjan. Parlamentet anser därför att en förstärkning av den inhemska resiliensen, bland annat genom strategiska projekt inom inhemsk gruvdrift och bearbetning, utökad återvinningskapacitet och förbättrad resurseffektivitet, och ett fullständigt genomförande av en modell för cirkulär ekonomi utgör en hållbar och strategisk lösning. Parlamentet efterlyser en ambitiös rättsakt om den cirkulära ekonomin. Parlamentet efterlyser åtgärder för att stimulera investeringar i kritisk innovativ cirkulär teknik och skydda sådana investeringar.

14. Europaparlamentet understryker att ett centralt mål för den ekonomiska säkerhetspolitiken är att skydda invånarna mot de konkreta konsekvenserna av externa ekonomiska chocker – däribland störningar i leveranskedjorna, kraftiga energiprisökningar och följderna av ekonomiskt tvång. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att de sociala effekterna av de ekonomiska säkerhetsåtgärder som vidtas bedöms systematiskt och att sådana åtgärder inte i oproportionerligt hög grad drabbar de mest utsatta.

15. Europaparlamentet påminner om att handelspolitiken är en strategisk del av EU:s inflytande och bör användas proaktivt för att skydda EU:s säkerhetsintressen och strategiska oberoende. Parlamentet betonar att man måste komma bort från en huvudsakligen defensiv hållning och i stället kombinera och använda befintliga verktyg på ett mer strategiskt och framåtblickande sätt, bland annat genom att utnyttja ekonomiska ömsesidiga beroenden på ett sätt som stärker EU:s geopolitiska ställning.

16. Europaparlamentet påminner om att effektiviteten i EU:s agenda för handel och ekonomisk säkerhet är avhängig av konsekvent tillämpning av handelsregler och väsentliga klausuler i handels-, partnerskaps- och associeringsavtal. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att intensifiera ansträngningarna för att säkerställa att den fullt ut och i praktiken uppfyller sina egna åtaganden och skyldigheter, särskilt med tanke på sammanhängande politik för utveckling.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att slutföra pågående förhandlingar och aktivt eftersträva ett strategiskt och ambitiöst

förhållningssätt till handelsavtal och sektorsspecifika partnerskap med tillförlitliga partner som ett centralt inslag i sin diversifieringsstrategi. Parlamentet anser att diversifieringen av leverantörer från tredjeländer och exportmarknader bör grundas på och styras av en tydlig bedömning av EU:s strukturella sårbarheter. Parlamentet betonar att traditionella omfattande frihandelsavtal som en prioriterad fråga måste kompletteras med nya, mer flexibla och riktade former av handels- och investeringspartnerskap som uttryckligen syftar till att minska import- och exportriskerna genom utveckling av säkra och resilienta leveranskedjor inom vissa högrisksektorer. Parlamentet understryker att sådana partnerskap bör omfatta bindande åtaganden och förutsätta fullt deltagande från och full transparens gentemot parlamentet under hela förhandlingarna samt parlamentets godkännande i ratificeringsprocessen.

18. Europaparlamentet understryker att det moderniserade associeringsavtalet mellan EU och Mercosur har strategisk betydelse för EU:s ekonomiska säkerhet. Parlamentet betonar att avtalet kommer att bidra till att diversifiera tillgången till kritiska råvaror och stärka resilienta värdekedjor.

19. Europaparlamentet framhåller den strategiska betydelsen av att stärka det ekonomiska handelssamarbetet med Indien, som är ett allt viktigare tillverknings- och tekniknav med en allt större roll när det gäller digitala tjänster och försörjningen av kritiska råvaror.

20. Europaparlamentet framhåller hur viktigt det är att påskynda de pågående förhandlingarna om frihandelsavtal med partner som Filippinerna och Thailand och slutföra handelsavtalet med Indonesien med tanke på ländernas allt större roll i produktionen av kritiska mineraler, elektronik och komponenter för ren teknik. Parlamentet understryker att det behövs förutsägbara handelsramar för att hantera risker kopplade till exportrestriktioner och koncentrationer i leveranskedjorna samt för att befästa EU:s ställning i de industriella värdekedjorna i regionen Indiska oceanen/Stilla havet.

21. Europaparlamentet välkomnar slutförandet av handelsförhandlingarna med Australien, som är en pålitlig och likasinnad partner. Parlamentet betonar att detta regelbaserade partnerskap utgör ett viktigt bidrag till en stabil försörjning och diversifiering av leveranskedjorna, med tanke på Australiens betydande reserver av kritiska råvaror och landets produktion av gruvdrifts- och bearbetningsteknik. Parlamentet välkomnar ytterligare samarbete för att ta itu med gemensamma utmaningar rörande ekonomisk säkerhet, särskilt med tanke på Australiens förstahandserfarenhet av att svara på ekonomiskt tvång.

22. Europaparlamentet efterlyser en strukturerad dialog mellan EU och

Förenade kungariket om ekonomisk säkerhet för att förbättra samordningen på områdena handel, granskning av investeringar och leveranskedjornas resiliens. Parlamentet står bakom ett närmare samarbete inom ramen för handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket för att förebygga störningar i strategiska sektorer.

23. Europaparlamentet stöder uppmaningen i EU:s strategi för regionen Indiska oceanen/Stilla havet för fördjupat samarbete med asiatiska partner om ekonomisk säkerhet, bland annat genom att stärka partnerskap med medlemmar i Sydostasiatiska nationers förbund och genom närmare samspel med partner som deltar i det övergripande och progressiva avtalet för Stillahavspartnerskapet.

24. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck medlemsstaterna att ratificera de frihandelsavtal som de ännu inte ratificerat.

25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en förnyad och omfattande handels- och investeringsdialog med utvecklingsländer och utvecklingsregioner på grundval av ömsesidigt fördelaktiga partnerskap som sträcker sig längre än utökning av marknadstillträde eller utvinning av naturresurser. Parlamentet lyfter fram vikten av att främja lokalt och regionalt värdeskapande inom ramen för handelsavtal och sektorsspecifika partnerskap genom att utveckla rena och hållbara värdekedjor, samtidigt som man främjar en inkluderande och hållbar utveckling och värnar om miljöstandarder och arbetstagares rättigheter.

26. Europaparlamentet konstaterar att EU för närvarande är beroende av Kina för omkring 98 % av sin försörjning av sällsynta jordartsmetaller och över 90 % av sin magnesiumimport, att återvinningsgraden för sällsynta jordartsmetaller inom EU fortfarande ligger under 1 % och att över 60 % av den globala kapaciteten för litiumraffinering och över 85 % av kapaciteten för bearbetning av sällsynta jordartsmetaller är koncentrerad till ett enda tredjeland, vilket innebär att EU ligger långt ifrån att uppnå målen i förordningen om kritiska råmaterial. Parlamentet framhåller vikten av avtal som ingåtts med likasinnade länder på detta område och behovet att fortsätta förhandla fram nya partnerskap för att öka resiliensen i EU:s leveranskedjor.

27. Europaparlamentet betonar att EU:s handelspolitik bör ha som strategiskt mål att diversifiera försörjningskällorna för kritiska råvaror, eftersom de spelar en avgörande roll i den gröna och den digitala omställningen och i försvaret. Parlamentet konstaterar att förordningen om kritiska råmaterial visserligen är ett viktigt steg mot att stärka EU:s resiliens, men att den fortfarande är otillräcklig för att åtgärda centrala sårbarheter, särskilt den fortsatta koncentrationen av raffinering- och bearbetningskapacitet till ett begränsat antal tredjeländer. Parlamentet understryker att

förordningen bygger på icke-bindande riktmärken på EU-nivå och att tillgången till särskild finansiering och effektiv genomförandekapacitet fortfarande är begränsad.

28. Europaparlamentet välkomnar ResourceEU-initiativet för att öka finansieringen av strategisk inhemsk gruvdrift, bearbetningskapacitet och återvinning. Parlamentet understryker dock att dessa främjande åtgärder måste kombineras med skydds- och partnerskapsåtgärder för att framgångsrikt kunna minska riskerna i värdekedjan för kritiska råvaror senast 2030. Parlamentet upprepar att den långsiktiga affärsnyttan och lönsamheten för investeringar i betrodda värdekedjor för kritiska råvaror därför bör åtföljas av prisgolv och offtake-garantier i nära samarbete med likasinnade länder, vilket skulle motverka risken för att ett tredjeland missbrukar sin monopolställning för att underbjuda sårbara konkurrenter. Parlamentet betonar att ResourceEU-initiativet måste bli ett effektivt instrument som påskyndar arbetet för att uppnå de mål för 2030 som fastställs i förordningen om kritiska råmaterial. Parlamentet understryker att EU inte kommer att kunna nå sina riktmärken inom den fastställda tidsramen såvida det inte görs en snabb mobilisering av samordnat ekonomiskt stöd till utvinnings-, bearbetnings- och återvinningsprojekt.

29. Europaparlamentet understryker att EU:s diplomati på området kritiska råvaror bör sträcka sig bortom utvinning och tillgång till primära resurser och systematiskt behandla bearbetning, raffinering och verksamhet i senare led – områden där de strategiska sårbarheterna och koncentrationsriskerna fortfarande är särskilt stora.

Övervakning, hantering och begränsning av identifierade risker

30. Europaparlamentet drar slutsatsen att en förstärkning av EU:s ekonomiska säkerhet är avgörande för tryggandet av EU:s ekonomiska och politiska suveränitet, den inre marknadens integritet, leveranskedjornas resiliens, EU-företagens ekonomiska livskraft samt EU-invånarnas försörjningsmöjligheter, också med avseende på kvalitativa arbetstillfällen. Parlamentet understryker att en heltäckande och integrerad strategi för ekonomisk säkerhet inte bara bör syfta till att minska externa beroenden, utan också till att bygga upp strategiskt oberoende i fråga om kritiska råvaror, teknik, energi, transport, finans och digital infrastruktur. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att integrera ekonomisk säkerhet i all industripolitik, inbegripet sektorsspecifik lagstiftning och riskbedömningar av leveranskedjor, för att säkerställa en konsekvent strategi.

31. Europaparlamentet erkänner att vissa kritiska ekonomiska exponeringar på grund av sin omfattning, koncentration, strategiska betydelse eller oåterkallelighet kräver riktade, brådskande och

beslutsamma riskbegränsande åtgärder. Parlamentet understryker att åtgärderna i sådana fall legitimt kan omfatta begränsningar eller förbud av marknadstillträde, ekonomisk verksamhet eller investeringsflöden från tredjeländer för att skydda EU:s väsentliga intressen och den allmänna ordningen. Parlamentet upprepar att tillträdet till den inre marknaden är EU:s främsta påtryckningsmedel och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utnyttja omvända beroenden för att sätta press på tredjeländer att upphäva olagliga exportrestriktioner som införts mot EU.

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå ytterligare åtgärder för att förebygga eller begränsa risker för den ekonomiska säkerheten. Parlamentet stöder i detta avseende kommissionens förslag om att kräva att EU-aktörer diversifierar leverantörerna i specifika högrisksektorer. Parlamentet anser att detta i framtiden bör utvidgas till att även kräva att verksamhetsutövarna diversifierar leverantörslandet eller försörjningsregionen.

33. Europaparlamentet betonar att det behövs verkningsfulla verktyg för tidig övervakning, identifiering och bedömning av risker för den ekonomiska säkerheten längs värdekedjorna inom högriskområden för att proaktivt kunna kartlägga befintliga och potentiella strategiska beroenden. Parlamentet understryker att medlemsstaterna och den privata sektorn är grundläggande partner när det gäller att identifiera och bedöma beroenden. Parlamentet stöder kommissionens förslag om att inrätta ett underrättelsenav för ekonomisk säkerhet för att sammanställa tillgänglig information. Parlamentet uppmanar kommissionen att utveckla verktyg för att dela ekonomiska underrättelser med internationella partner för att förutse åtgärder från tredjeländer som syftar till att använda beroenden som vapen mot EU.

34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en årlig resultattavla för ekonomisk säkerhet för att systematiskt utvärdera framstegen mot målen i strategin för ekonomisk säkerhet. Parlamentet understryker att en sådan mekanism bör inbegripa tydliga och mätbara indikatorer som bland annat visar minskningen av kritiska beroenden per sektor, antalet handelspolitiska skyddsinstrument som identifierats som relevanta för den ekonomiska säkerheten och ökningen av antalet alternativa leverantörer. Parlamentet betonar att transparent och regelbunden rapportering är avgörande för att säkerställa ansvarsskyldighet och välgrundade politiska justeringar.

35. Europaparlamentet betonar att sådana åtgärder bör stå i proportion och vara anpassade till riskens allvar och varaktighet, grundas på tydligt definierade risktrösklar, objektiva och verifierbara kriterier och förhandsbedömningar samt omfattas av kontinuerlig övervakning och översyn.

36. Europaparlamentet betonar, såsom kommissionen föreslår i det gemensamma meddelandet av den 3 december 2025, att befintliga EU-instrument som utformats för att ta itu med strukturella sårbarheter, marknadssnedvridningar och icke-marknadsbeteende vid behov bör moderniseras och användas på ett mer strategiskt och beslutsamt sätt, och att fragmenterad, tveksam eller inkonsekvent användning av sådana instrument undergräver deras effektivitet och avskräckande verkan. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att förkorta tidsfristen för undersökningar avseende handelspolitiskt skydd och att följa olika länders exempel för att i högre grad använda sig av befintliga bestämmelser om risk för skada samt provisoriska åtgärder, vilka båda är rättsligt tillåtna men underutnyttjade, för att förhindra irreparabel skada för EU:s industri.

37. Europaparlamentet betonar att ekonomisk säkerhet visserligen inte på lång sikt kan uppnås genom allmänna självförsörjningsåtgärder eller protektionistiska åtgärder, men att det för närvarande finns ett trängande behov av riktade åtgärder för att hejda avindustrialiseringen och skydda strategiska sektorer inom EU mot otillbörlig konkurrens från billiga importvaror från tredjeländer, såsom stål, kemikalier, läkemedel, förnybar energi och miljövaror. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram en handlingsplan för att skydda de strategiska sektorer i EU som är mest riskutsatta för global överkapacitet.

38. Europaparlamentet anser att den samtidiga utbyggnaden av industriell kapacitet inom flera strategiska sektorer i vissa stora ekonomier i tredjeländer, särskilt Kina, utgör en systemisk konkurrensutmaning som inte kan hanteras på ett lämpligt sätt genom sektorsspecifika åtgärder. Parlamentet anser att systemiska risker av detta slag kräver systemiska svar som riktar in sig på de strukturella förhållanden som ger upphov till omfattande överkapacitet, snarare än att hantera konsekvenserna av dessa på enskilda marknader.

39. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag av den 7 oktober 2025 till en förordning som syftar till att hantera de negativa handelsrelaterade effekterna av den globala överkapaciteten på unionens stålmarknad[11], vilket är ett erkännande av den strategiska betydelsen av att upprätthålla en livskraftig europeisk stålsektor. Parlamentet understryker att förlusten av europeisk stålproduktionskapacitet skulle utgöra en oåterkallelig risk för den ekonomiska säkerheten. Parlamentet konstaterar emellertid att problemet med överkapacitet inte är begränsat till stål och aluminium, utan också omfattar många andra sektorer, såsom kemikalieindustrin, samt andra produkter som härrör från stål och aluminium. Parlamentet är bekymrat över att undersökningar

---

11 COM(2025)0726.

avseende handelspolitiskt skydd är för långsamma, resursintensiva och produktspecifika för att på ett lämpligt sätt kunna ta itu med de snedvridningar i hela ekonomin som orsakas av överkapacitet. Parlamentet anser att EU bör skaffa sig lämpliga instrument för att övervaka och ta itu med systemisk överkapacitet i hela värdekedjan.

Handelspolitiska instrument, efterlevnadskontroll och avskräckning

40. Europaparlamentet betonar att avskräckningen och konkurrenskraften försvagas om efterlevnadskontrollåtgärderna försenas, är inkonsekventa eller uppfattas som osäkra. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att säkerställa beslutsfattande i rätt tid, tydliga aktiveringskriterier och förutsägbara konsekvenser så snart risker för den ekonomiska säkerheten eller otillbörliga metoder föreligger eller kan uppstå.

41. Europaparlamentet betonar att ett effektivt verkställande av EU:s handelspolitik och den växande ekonomiska säkerhetsdimensionen kräver tillräckliga administrativa och tekniska resurser. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att generaldirektoratet för handel och ekonomisk säkerhet har tillräcklig bemanning och sakkunskap och tillräckliga resurser för att på ett effektivt sätt se till att handelspolitiska skyddsinstrument tillämpas och genomföra EU:s strategi för ekonomisk säkerhet. Parlamentet betonar att EU:s kapacitet på området ekonomisk säkerhet bör stärkas i det rådande geoekonomiska läget.

42. Europaparlamentet understryker att systematisk efterlevnadskontroll av de nuvarande handelsreglerna utgör EU:s främsta och proportionerliga svar på bristande efterlevnad och är en förutsättning för en trovärdig strategi för ekonomisk säkerhet. Parlamentet beklagar dock att efterlevnadskontrollen av gällande regler inte fullt ut åtgärdar problemet. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att införa högre antidumpningstullar i linje med dem som tillämpas av jämförbara partner, för att på så sätt motverka handelsomläggning och dumpning på EU-marknaden. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att ta med miljö-, energi- och arbetskraftskostnader i beräkningen av dumpningsmarginalen för exportörer i tredjeländer och att överge regeln om lägsta tull, som inte krävs av Världshandelsorganisationen (WTO).

43. Europaparlamentet konstaterar att antidumpnings- och antisubventionsförfarandena är alltför snävt inriktade, resurskrävande och långsamma för att kunna hantera omfattningen och den strukturella karaktären hos de konkurrensutmaningar och överkapacitet som EU:s industri nu står inför.

44. Europaparlamentet understryker att EU:s resiliensmål, som omfattar förmågan att hantera ekologiska, ekonomiska och sociala

omställningar på ett hållbart, rättvist och demokratiskt sätt samt bevarandet av människors, djurs och växters hälsa och av naturresurser, är fast förankrade i EU:s primär- och sekundärrätt. Parlamentet anser att denna rättsliga ram utgör en solid och i stort sett outnyttjad grund för att åberopa de allmänna undantag som föreskrivs i artikel XX i allmänna tull- och handelsavtalet. Parlamentet uppmanar kommissionen att i större utsträckning och mer systematiskt utnyttja undantagen i artikel XX när EU:s åtgärder för att uppnå dessa legitima politiska mål ifrågasätts inom ramen för WTO.

45. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå ändringar av befintliga verktyg för att möjliggöra mer aktiv, strategisk och samordnad användning och att föreslå nya verktyg där man konstaterar att befintliga EU-instrument har tydligt och påvisbart bristande effektivitet. Parlamentet efterlyser en rationalisering av nuvarande och framtida lagstiftning och initiativ som är av relevans för den ekonomiska säkerheten.

46. Europaparlamentet understryker att trovärdigheten i EU:s svar på ekonomiskt tvång i första hand beror på dess beredvillighet att i god tid identifiera och formellt klassificera tvångsmetoder och därmed inleda den process som ligger till grund för både avskräckning och förhandlingsstyrka. Parlamentet anser att instrumentet mot tvång är det lämpligaste verktyget för att utnyttja EU:s styrkor i detta avseende. Parlamentet betonar att instrumentet bör aktiveras vid tvång eller hot om tvång och att alla möjligheter till nedtrappning bör undersökas, med motåtgärder som sista utväg.

47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att omgående stärka EU:s avskräckningsförmåga. Parlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en proaktiv strategi för att bemöta hot mot EU:s ekonomiska suveränitet, inbegripet den underliggande kritiska infrastrukturen. Parlamentet betonar att en sådan strategi snabbt och effektivt måste kunna avskräcka utländska aktörer från att genomföra sina hot genom att utnyttja EU:s hela verktygslåda med motåtgärder.

48. Europaparlamentet betonar att EU:s reaktion i fall där efterlevnadskontroll och engagemang inte får till stånd en beteendeförändring bör vara en gradvis, proportionerlig och reversibel upptrappningsstrategi som gör det möjligt att öka pressen på ett kontrollerat sätt, samtidigt som klarheten angående rättsläget och trovärdiga alternativ för nedtrappning upprätthålls. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att agera mer beslutsamt i detta avseende, och påminner om att åtgärder som inte lyckas ändra skadligt beteende och tvång riskerar att undergräva trovärdigheten och kraften i EU:s handelspolitik, vilket medför höga initiala politiska kostnader för ingripanden, utan att detta leder till att lika villkor återställs.

49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att tillämpningen av instrument för efterlevnadskontroll, handelspolitiska skyddsinstrument och instrument mot tvång samordnas inom en sammanhängande operativ ram, i samordning med medlemsstaterna och de ekonomiska aktörerna. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att undersöka utvecklingen av en mekanism för bördefördelning på EU-nivå för att underlätta fördelningen av kostnaderna för nationella åtgärder mot ekonomiskt tvång, vilket säkerställer politisk sammanhållning och ekonomisk resiliens inför eskalerande handelsspänningar.

50. Europaparlamentet understryker att den europeiska offentliga finansieringskapaciteten är en av EU:s centrala styrkor. Parlamentet anser att inga offentliga EU-medel bör användas om det inte på ett påvisbart sätt stärker EU:s suveränitet och resiliens. Parlamentet uppmanar kommissionen att utnyttja denna styrka och inrätta ett verktyg för att tillfälligt dra in finansiering så att EU snabbt kan begränsa tillgången till EU-medel i situationer där tredjeländer vidtar åtgärder som undergräver EU:s ekonomiska säkerhet.

51. Europaparlamentet betonar vikten av att säkerställa en trygg och oavbruten tillgång till kritiska komponenter, råvaror och grundläggande teknik som används inom försvarsrelaterad produktion. Parlamentet understryker att sårbarheter i leveranskedjorna inom sektorer för produkter med dubbla användningsområden direkt kan påverka EU:s operativa beredskap och ekonomiska resiliens.

52. Europaparlamentet betonar att de allt starkare kopplingarna mellan civil innovation och försvarsrelaterade tillämpningar kräver en gemensam strategi för granskning, exportkontroll och investeringsövervakning inom sektorer med dubbla användningsområden så att oönskad överföring av känslig teknik kan förhindras samtidigt som EU:s konkurrenskraft bevaras.

53. Europaparlamentet belyser de strukturella begränsningarna i EU:s ram för exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden, särskilt beroendet av långsamma multilaterala system, den begränsade förmågan att förutse och reagera på framväxande och snabbt föränderlig teknik samt det splittrade genomförandet i medlemsstaterna.

54. Europaparlamentet anser att den nuvarande ramen för exportkontroll är ett lapptäcke av olika nationella strategier och åtgärder på medlemsstatsnivå, och inte är tillräckligt effektiv, konsekvent och snabb för att kunna hantera det rådande geoekonomiska läget. Parlamentet understryker att det är absolut nödvändigt att reformera och gå längre än de befintliga nationella strategierna för exportkontroll för att säkerställa EU:s ekonomiska säkerhet. Parlamentet betonar behovet att utveckla ett harmoniserat

system för exportkontroll på europeisk nivå. Parlamentet betonar att en anpassning av exportkontrollerna till internationella partner skulle stärka EU:s ekonomiska säkerhet avsevärt.

55. Europaparlamentet välkomnar de senaste uppdateringarna av EU:s exportkontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden i linje med den förteckning som överenskommits under överinseende av Wassenaar-arrangemanget, även om Ryssland lade in sitt veto mot den sistnämnda. Parlamentet efterlyser en brådskande översyn av förordning (EU) 2021/821[12] för att EU ska kunna tala med en röst i fråga om exportkontroller och införa enhetliga kontroller i hela EU samtidigt som den internationella samordningen och klarheten angående rättsläget för aktörerna upprätthålls. Parlamentet efterlyser i detta sammanhang inrättandet av en samlad enhet för gemensam ekonomisk utrikespolitik inom kommissionen med uppgift att hantera de föränderliga ekonomiska säkerhetsutmaningar som uppstår till följd av att tredjeländer ständigt kringgår EU:s exportkontroller och sanktioner. Parlamentet konstaterar att denna enhet bör stödjas av medlemsstaternas underrättelsetjänster och få ökad tillgång till realtidsunderrättelser om nätverk som kringgår kontroller och sanktioner samt förmåga att dela sådana underrättelser i realtid med näringslivet för att identifiera framväxande metoder för kringgående. Parlamentet konstaterar vidare att den bör ges befogenhet att se till att exportkontroller tillämpas och resurser för teknisk utveckling, analys och internationell samordning befogenhet att införa robusta kontrollsystem och teknik för spårning av leveranskedjor.

56. Europaparlamentet betonar att EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik bör säkerställa samstämmighet med EU:s mål för ekonomisk säkerhet. Parlamentet understryker att strategiska beroenden, sårbarheter i leveranskedjorna och ekonomiska tvångsmetoder i allt högre grad får direkta säkerhetskonsekvenser och påverkar kapaciteten hos EU:s försvarsindustriella och tekniska bas. Parlamentet vill se att ekonomiska säkerhetsaspekter systematiskt integreras i EU:s strategiska politik, försvarsplanering och krishanteringsmekanismer så att EU:s beredskap och resiliens stärks i en alltmer konfliktfylld geopolitisk miljö.

Investeringar, kapitalflöden och strategisk exponering

57. Europaparlamentet välkomnar det pågående lagstiftningsarbetet med förordningen om acceleration av industrins omställning, och framhåller dess potential att bidra till EU:s mål för ekonomisk säkerhet. Parlamentet anser att förordningen skulle bidra väsentligt

---

12 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821 av den 20 maj 2021 om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, förmedling, transitering och överföring av samt tekniskt bistånd för produkter med dubbla användningsområden (EUT L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

till att minska strategiska beroenden och stärka EU:s resiliens mot externa chocker och tvångsmetoder.

58. Europaparlamentet betonar att EU-finansierade program inom strategiskt känsliga sektorer bör utformas och genomföras så att de i första hand gynnar investeringar som stärker den industriella kapaciteten, den tekniska utvecklingen och värdeskapandet i EU. Parlamentet understryker att tillgången till EU-finansiering inom dessa sektorer bör omfattas av lämpliga skyddsåtgärder och villkor för att säkerställa att mottagarna inte utgör en risk för den ekonomiska säkerheten och att de finansierade verksamheterna på ett effektivt sätt bidrar till EU:s långsiktiga resiliens och strategiska intressen.

59. Europaparlamentet betonar att det också finns ett behov av åtgärder som uppmuntrar tillverkning i EU, för att göra EU mer oumbärligt i kritiska leveranskedjor och flaskhalsar. Parlamentet välkomnar de resilienskrav som fastställs i förordningen om nettonollindustrin[13], och understryker vikten av att kombinera dem med kvoter från tillförlitliga leverantörer, även i syfte att stimulera alternativa EU-baserade leverantörer och uppnå de tillverkningsmål som fastställs i förordningen om nettonollindustrin.

60. Europaparlamentet betonar att beslut om offentlig upphandling inom strategiska sektorer bör användas som ett verktyg för att stärka EU:s industriella kapacitet, försörjningstrygghet och ekonomiska säkerhet. Parlamentet understryker att tillgången till offentliga kontrakt i sådana sektorer och till det förknippade EU-stödet bör vara föremål för tydliga villkor för stödberättigande, så att det säkerställs att de deltagande enheterna inte utgör några risker för den ekonomiska säkerheten.

61. Europaparlamentet betonar behovet att åtgärda bristen på ömsesidig tillgång till offentlig upphandling inom nyckelsektorer. Parlamentet efterlyser effektiv användning av EU:s instrument gentemot tredjeländer för att reagera på restriktiva eller diskriminerande upphandlingsåtgärder, på grundval av principen om lika villkor.

62. Europaparlamentet påminner om att gränsöverskridande investeringar och kapitalflöden är viktiga drivkrafter för tillväxt, innovation och konkurrenskraft i EU. Parlamentet konstaterar att europeiska expanderande företag som behöver mer än 1 miljard euro i finansiering ofta tvingas lämna EU för att säkra kapital. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att skyndsamt fullborda kapitalunionen, och begär att Europeiska konkurrenskraftsfonden

---

13 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

fyller denna finansieringslucka för expanderande företag. Parlamentet konstaterar emellertid att investeringar kan skapa exponering om kontroll och inflytande över eller tillgång till känsliga tillgångar, teknik eller kritisk infrastruktur koncentreras till tredjeländer.

63. Europaparlamentet betonar vikten av den reviderade förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar som ett centralt instrument för ekonomisk säkerhet, och begär att den tillämpas konsekvent, effektivt och strikt i alla medlemsstater, inbegripet genom omfattande nationella granskningssystem, tydliga tidsfrister och stärkt samarbete och informationsutbyte mellan nationella myndigheter och kommissionen, och att effektiv uppföljning görs när risker identifieras. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att fullt ut och på ett proaktivt sätt utnyttja bestämmelserna i den reviderade förordningen för att säkerställa att förteckningen över kritisk teknik kontinuerligt ses över och uppdateras regelbundet.

64. Europaparlamentet efterlyser en mer sammanhängande och samordnad europeisk strategi för granskning av investeringar, understödd av strängare efterlevnadskontroll på EU-nivå samt tydligare och bättre definierade villkor för marknadstillträde. Parlamentet efterlyser i detta avseende ytterligare starka mekanismer för granskning av utländska direktinvesteringar med indikatorer för ekonomisk säkerhet, såsom samriskföretag, tekniköverföring till europeiska företag, offtake-avtal där utländska investeringspartner förbinder sig att köpa en viss andel av produktionen, anställning av personal inom EU samt integration i EU:s värdekedjor.

65. Europaparlamentet uttrycker djup oro över den allt snabbare takt med vilken stora teknikföretag från länder utanför EU konsoliderar sin marknadsmakt inom AI och kvantteknik. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma om befintliga EU-mekanismer är tillräckligt utrustade för att upptäcka, se över och vid behov stoppa icke-traditionella transaktioner, såsom avtal av typen *hire-and-license-out* (HALO), som undergräver EU:s ekonomiska säkerhet inom strategiskt känsliga sektorer genom att kringgå tröskelvärden för anmälan av företagskoncentrationer och granskning av utländska direktinvesteringar.

66. Europaparlamentet noterar Japans erfarenheter av att stärka sin ram för ekonomisk säkerhet efter störningarna i leveranserna av sällsynta jordartsmetaller 2010, vilka blottlade de strategiska riskerna med att vara alltför beroende av en enda leverantör. Parlamentet lyfter fram den roll som landets ministerium för ekonomi, handel och industri spelade som förebild i samordningen av investeringsgranskningar, exportkontroller och åtgärder för industriell resiliens.

67. Europaparlamentet uppmanar EU att dra lärdom av den roll som kommittén för utländska investeringar i Förenta staterna spelar när det gäller att säkerställa en sammanhängande och samordnad strategi för granskning av investeringar och skydd av kritisk teknik mellan olika myndigheter och institutioner.

68. Europaparlamentet understryker att investeringar som påverkar kritisk infrastruktur kräver ökad vaksamhet, eftersom förändringar i ägande, styrning eller operativ kontroll direkt kan påverka säkerheten och kontinuiteten i försörjningen, särskilt stora transport- och logistiknav som är avgörande för utrikeshandel och militär rörlighet samt infrastruktur för produktion, överföring, distribution och lagring av energi. Parlamentet är djupt oroat över det allt större beroendet av högriskleverantörer inom EU:s kritiska infrastruktur. Parlamentet drar slutsatsen att EU har efterliknat sitt beroende av fossila bränslen i och med importen av ren teknik från högrisktredjeländer, särskilt på områdena vindkraft, solenergi och batterier, och konstaterar att denna ofta är utrustad med fjärrövervaknings- och fjärruppdateringsfunktioner och därmed medför betydligt större risker för dataläckage, systemstörningar eller fjärrinblandning i elnät, transportsystem och annan kritisk infrastruktur. Parlamentet anser att sådana strukturella beroenden utsätter EU för ekonomiskt tvång och säkerhetsbrister i en tid när den geopolitiska konkurrensen ökar, och uppmanar eftertryckligen EU att bli mer oberoende inom dessa sektorer. Parlamentet välkomnar översynen av cybersäkerhetsförordningen[14] som ett tillfälle att säkerställa att alla operatörer av kritisk infrastruktur förbjuds att använda system med fjärrövervakningsfunktioner som tillverkas av eller med teknik licensierad från högriskleverantörer.

69. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att kommissionen får en starkare roll i att säkerställa EU:s ekonomiska säkerhet, i enlighet med EU:s exklusiva behörighet i fråga om den gemensamma handelspolitiken enligt artikel 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Parlamentet pekar i detta sammanhang på förordningen om utländska subventioner[15] som ett kraftfullt och ändamålsenligt instrument för att skydda den inre marknaden mot snedvridningar, och understryker att den har ett betydande avskräckande värde. Parlamentet anser att det är avgörande att kommissionen har det slutgiltiga ansvaret för att godkänna eller

---

14 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881 av den 17 april 2019 om Enisa (Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå) och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013 (cybersäkerhetsakten), EUT L 151, 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

15 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2560 av den 14 december 2022 om utländska subventioner som snedvrider den inre marknaden (EUT L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

blockera utländska direktinvesteringar i EU när dessa medför EU-omfattande risker för den ekonomiska säkerheten. Parlamentet varnar för att det finns en risk för en kapplöpning mot botten om sådana beslut överlåts till medlemsstaterna, eftersom konkurrensen om utländska investeringar kan leda till att enskilda medlemsstater godkänner transaktioner som skadar EU:s gemensamma intressen. Parlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut och beslutsamt utnyttja sina befogenheter enligt förordningen om utländska subventioner, bland annat genom undersökningar på eget initiativ, för att motverka framväxande metoder för kringgående, såsom utflyttning av tullar, där exportörer förvärvar eller etablerar produktionsanläggningar i tredjeländer eller inom EU för att ge varorna ett nytt ursprung och därmed kringgå befintliga antidumpnings- eller antisubventionsavgifter inom EU, eller för att skaffa sig en monopolställning på EU-marknaden.

70. Europaparlamentet betonar att risker för den ekonomiska säkerheten också uppstår när utgående investeringar, strategiska partnerskap eller företagsomstruktureringar möjliggör överföring, utveckling eller uppskalning av känslig teknik, produktionsförmågor eller tekniskt kunnande utanför EU, bland annat genom greenfield-investeringar, samriskföretag, licensieringsarrangemang, kontraktstillverkning eller omlokalisering av viktig forsknings-, utvecklings- och tillverkningsverksamhet. Parlamentet betonar att sådana överföringar kan försvaga EU:s industriella bas eller tekniska ledarskap på lång sikt.

71. Europaparlamentet noterar kommissionens rekommendationer om utländska investeringar och betonar att det behövs en gemensam förståelse på EU-nivå för de potentiella risker som uppstår i samband med investeringar, partnerskap eller företagsomstruktureringar. Parlamentet understryker vikten av en riktad, risk- och evidensbaserad samt proportionerlig strategi som begränsas till tydligt identifierade och väldefinierade risker för att undvika oavsiktliga spridningseffekter på legitim ekonomisk verksamhet och säkerställa att EU:s konkurrenskraft, innovationsförmåga och legitima engagemang i den globala ekonomin inte undergrävs. Parlamentet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt lägga fram ett förslag till en ram för granskning av utländska investeringar som bidrar till att hantera riskerna för läckage av kritisk teknik.

72. Europaparlamentet betonar att EU, för att värna sin ekonomiska säkerhet, måste upprätthålla sin effektiva kontroll, sin beslutskapacitet och operativa autonomi eller strategiska oumbärlighet när det gäller kritisk teknik, särskilt avancerade halvledare och mikroelektronik, moln- och datainfrastruktur, AI och högpresterande datorsystem, kvantteknik, avancerad robotteknik, rymdbaserade system och satellitsystem, cybersäkerhets- och krypteringsteknik samt viktig energirelaterad teknik, eftersom dessa är viktiga pelare för Europas tekniska och ekonomiska suveränitet.

Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att investeringsrelaterade risker på dessa områden bedöms och hanteras på ett riktat och konfidentiellt sätt.

73. Europaparlamentet betonar att EU bör delta fullt ut i framväxande samordningsramverk för halvledare. Parlamentet understryker att EU för närvarande är underrepresenterat i sådana samarbeten, trots vissa EU-företags strategiska roll i de globala leveranskedjorna för halvledare.

74. Europaparlamentet betonar att immateriella rättigheter och industriellt kunnande inom strategiskt känsliga sektorer utgör centrala strategiska tillgångar vars kontroll och lokalisering är avgörande för EU:s ekonomiska säkerhet. Parlamentet understryker att offentligt stöd, upphandlingsbeslut och tillstånd för utländska investeringar bör omfatta skyddsåtgärder som säkerställer att kritiska immateriella rättigheter som skapas eller utvecklas inom EU verkligen förblir förankrade i EU och inte överförs utanför EU på sätt som undergräver EU:s tekniska ledarskap och industriella kapacitet.

75. Europaparlamentet betonar att risker för den ekonomiska säkerheten även kan uppstå efter det att en investering har genomförts, och understryker att det krävs effektiv övervakning och riskbedömning av utvecklingen efter investeringen, inbegripet styrning, strategiskt beslutsfattande och potentiell överföring av kritisk teknik eller know-how, för att säkerställa att målen för EU:s ram för granskning av investeringar uppfylls fullt ut.

Ekonomisk säkerhet inom sektorspolitiken

76. Europaparlamentet anser att sjötransportvägar, hamnar och logistiktjänster är avgörande tillgångar för den ekonomiska säkerheten, och betonar att skyddet av friheten till sjöfart bör vara ett centralt diplomatiskt och militärt mål för EU. Parlamentet efterlyser en starkare beredskapsplanering på EU-nivå och samordnade beredskapsmekanismer för att hantera långvariga störningar som drabbar viktiga flaskhalsar inom sjöfarten, såsom Hormuzsundet.

77. Europaparlamentet efterlyser en EU-mekanism för att stärka resiliensen inom luftfrakt av väsentliga varor (såsom medicinska förnödenheter och kritiska komponenter), inklusive snabb mobilisering av kapacitet och förenklade tillståndsförfaranden under krisperioder.

78. Europaparlamentet efterlyser en strategi för järnvägsgodskorridorer, där man prioriterar en förstärkning och integrering av EU:s interna godsnät för att ta itu med befintliga ineffektiviteter och flaskhalsar, samtidigt som man stöder diversifierade och resilienta förbindelser med tredjeländer, inbegripet längs rutter mellan Europa och Asien. Parlamentet betonar behovet av riskbedömning av

korridorinfrastruktur, operatörer och digitala system som stöder järnvägsgods.

79. Europaparlamentet konstaterar att sjöförsäkringspremier och riskklassificeringar i praktiken kan bli handelshinder vid kriser. Parlamentet efterlyser ett samarbete på EU-nivå med försäkringsgivare, klassificeringsorgan och rederier för att säkerställa kontinuiteten i kritiska transporter och förhindra manipulation genom tvång.

80. Europaparlamentet efterlyser ett utökat utnyttjande av sjöfarts- och containerdata för att upptäcka tvång, kringgående och olaglig omdirigering, inbegripet förbättrad EU-förmåga att identifiera användning av avvikande ruttmönster och omlastningsknutpunkter för att kringgå sanktioner.

81. Europaparlamentet välkomnar införandet av en ”snabbfil” för kritiska insatsvaror och väsentliga varor inom EU:s tull- och gränskontrollsystem i krislägen, som en del av omarbetningen av EU:s tullkodex, och noterar att den ska aktiveras vid större kriser och omfatta harmoniserade kriterier för att undvika splittring mellan medlemsstaterna.

82. Europaparlamentet efterlyser stärkt EU-resiliens mot storskaliga störningar av det globala systemet för satellitnavigering (GNSS) som påverkar luftfarten, inbegripet störsändning och spoofing, genom införande av reservnavigeringsprotokoll, säkra alternativ för positionsbestämning samt robusta detekterings- och begränsningssystem, inbegripet, i förekommande fall, AI-stödda förmågor för kritiska verksamheter.

83. Europaparlamentet framhåller att upprepade drönarintrång vid större europeiska flygplatser har blottlagt allvarliga sårbarheter i det europeiska luftrummet och lett till betydande störningar i flygtrafiken och fraktrutter. Parlamentet betonar att skyddet av kritisk infrastruktur, såsom flygnav, måste betraktas som en prioriterad fråga för den ekonomiska säkerheten som kräver samordnade åtgärder på EU-nivå för att förhindra driftsstörningar i kritisk transportinfrastruktur.

84. Europaparlamentet betonar att kritisk energiinfrastruktur, såsom terminaler för flytande naturgas (LNG), sammanlänkningar, lagringsanläggningar och elnät, måste betraktas som ekonomiska säkerhetstillgångar, med skärpt granskning av ägandeförhållanden, kontroll och viktiga tjänsteleverantörer, såsom föreskrivs i förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar.

85. Europaparlamentet efterlyser en riktad EU-plan för att minska högriskberoenden inom kärnbränslecykeln, inklusive samordnade protokoll för diversifiering och nödinköp.

86. Europaparlamentet konstaterar att det nyligen inträffade omfattande strömavbrottet i EU blottlade sårbarheter i både nätets stabilitet och de digitala kontrollsystem som ligger till grund för den kritiska energiinfrastrukturen och fick omedelbara ekonomiska kaskadeffekter, med risk för ökat beroende av tredjeländer.

87. Europaparlamentet understryker att EU:s datacentralkapacitet fortfarande är otillräcklig för att möta den snabbt växande efterfrågan på högpresterande och avancerad databehandling, då Europa endast står för omkring 15 % av den globala kapaciteten hos storskaliga datacentraler samtidigt som den europeiska efterfrågan ökar tvåsiffrigt per år.

88. Europaparlamentet understryker vikten av förstärkt granskning av ägandeförhållanden, drift och underhållsavtal när det gäller undervattenskablar, landningsstationer och viktiga internetknutpunkter, som är strategiska tillgångar.

89. Europaparlamentet efterlyser riktade skyddsåtgärder mot fientliga uppköp av strategiska digitala uppstartsföretag, inklusive granskning av minoritetsandelar, konvertibla instrument och avtal om överlåtelse av immateriella rättigheter, samtidigt som lämpliga kanaler på hög nivå för EU-investeringar säkerställs.

90. Europaparlamentet noterar med oro att 14 medlemsstater enligt den andra rapporten om medlemsstaternas framsteg i genomförandet av EU:s verktygslåda för 5G-cybersäkerhet ännu inte har genomfört begränsningar för högriskleverantörer, vilket innebär betydande säkerhetssårbarheter. Parlamentet välkomnar den riskbaserade strategi och strängare efterlevnadskontroll som beskrivs i förslaget till översyn av cybersäkerhetsförordningen för högriskfall.

91. Europaparlamentet betonar att en förstärkning av EU:s ekonomiska säkerhet kräver att EU-företag inom spjutspetsteknik skyddas mot påtryckningar och stöds genom främjande av lika villkor.

92. Europaparlamentet understryker att EU:s regelverk för den digitala sektorn är grundläggande för EU:s suveränitet. Parlamentet betonar att upprätthållandet av detta regelverk inte får påverkas av yttre påtryckningar eller hot om motåtgärder till följd av handelstvister.

93. Europaparlamentet välkomnar de kommande förslagen till en EU-kvanträttsakt, en rättsakt om moln- och AI-utveckling och en översyn av förordningen om halvledare. Parlamentet understryker att dessa rättsakters effektivitet kommer att hänga på en stark handels- och investeringsdimension, inbegripet åtgärder för att stödja uppskalning och marknadsintroduktion samt underlätta tillgången till globala värdekedjor och partnerskap med likasinnade länder.

94. Europaparlamentet anser att kritisk brist på läkemedel utgör en sårbarhet för den ekonomiska säkerheten. Parlamentet efterlyser

riktade handels- och upphandlingsverktyg för att säkerställa kontinuiteten i leveransen av nödvändiga läkemedel samt deras aktiva substanser och viktiga insatsvaror i krissituationer.

95. Europaparlamentet efterlyser prioriterade åtgärder för att minska beroenden av aktiva farmaceutiska substanser, utgångsmaterial och viktiga prekursorer där produktionen är koncentrerad och exportrestriktioner är sannolika, bland annat genom diversifierade leveranskedjor.

96. Europaparlamentet begär att EU kartlägger och minskar beroendet av en enda leverantör vid tillverkningen av medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och viktiga komponenter till dessa, och betonar att det behövs en riktad diversifiering av tillverkningen och utökning av den inhemska produktionen.

97. Europaparlamentet efterlyser ett riskbaserat skydd av infrastrukturen för hälsodata och molntjänster som stöder hälso- och sjukvårdssystemen, inklusive kontinuitetskrav och skyddsåtgärder mot obehörig åtkomst eller störningar.

98. Europaparlamentet betonar att flödet av förfalskade läkemedelsprodukter från tredjeländer undergräver säkerheten och allmänhetens förtroende. Parlamentet efterlyser ett starkare samarbete om tullens efterlevnadkontroll för att stärka de spårbarhetskrav som fastställs i direktivet om förfalskade läkemedel[16].

99. Europaparlamentet betonar att man genom att stärka och fullborda kapitalmarknadsunionen och kanalisera europeiska privata besparingar till strategiska branscher skulle kunna minska beroendet av extern finansiering och förhindra att man förlorar kontrollen över kritiska tillgångar och kritisk teknik.

100. Europaparlamentet understryker att finansiella meddelandesystem, däribland Swift, utgör kritisk infrastruktur för det globala finanssystemets funktion och EU:s utrikeshandel. Parlamentet konstaterar att tidigare exempel på geopolitiska spänningar och sanktionssystem har visat vilka konsekvenser tillgången till sådana system kan få. Parlamentet betonar vikten av att säkerställa resiliensen, autonomin och klarheten angående rättsläget i EU:s finansiella infrastruktur, inbegripet genom skyddsåtgärder mot otillbörlig yttre inblandning eller störningar som kan påverka den

---

16 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/62/EU av den 8 juni 2011 om ändring av direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel vad gäller att förhindra att förfalskade läkemedel kommer in i den lagliga försörjningskedjan (EUT L 174, 1.7.2011, s. 74, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/62/oj).

ekonomiska verksamhetens kontinuitet.

Multilateralt engagemang och multilaterala partnerskap

101. Europaparlamentet bekräftar på nytt EU:s engagemang för ett regelbaserat multilateralt handelssystem med WTO som den mest utvecklade ramen för förvaltning av det globala ekonomiska ömsesidiga beroendet och hantering av risker för den ekonomiska säkerheten på ett förutsägbart och icke-diskriminerande sätt.

102. Parlamentet beklagar dock att WTO i sin nuvarande form inte tar itu med asymmetrier mellan sina medlemmar när det gäller marknadens öppenhet och engagemang för rättvis konkurrens samt att WTO har ett dysfunktionellt tvistlösningssystem. Parlamentet betonar att en meningsfull WTO-reform, inbegripet återställandet av ett fullt fungerande tvistlösningssystem, är avgörande när det gäller att ta itu med systemiska risker, begränsa otillbörliga metoder och förhindra upptrappning av handelstvister. Parlamentet konstaterar att EU, i avvaktan på en sådan reform, måste stärka sin egen kapacitet att agera självständigt och reagera effektivt på risker för den ekonomiska säkerheten, höjda tullar och bristande ömsesidighet när det gäller marknadens öppenhet. Parlamentet anser att EU bör ta ledningen i upprättandet av en koalition av likasinnade medelstora makter, med en tydlig ram för kollektiva åtgärder och ömsesidigt bistånd i fall av ekonomiskt tvång.

103. Europaparlamentet noterar med intresse den ståndpunkt som kommissionsledamoten med ansvar för handel och ekonomisk säkerhet, Maroš Šefčovič, har framfört om behovet att ompröva principen om mest gynnad nation mot bakgrund av att vissa WTO-medlemmar har ökat sin andel av den globala handeln dramatiskt, samtidigt som de håller sina egna marknader relativt stängda. Parlamentet efterlyser en bedömning av hur principen om mest gynnad nation bättre skulle kunna återspegla verkligheten i den nuvarande handelsmiljön.

104. Europaparlamentet uppmuntrar till ett närmare och mer strukturerat samarbete med betrodda partner och likasinnade ekonomier för att bygga upp nätverksbaserad resiliens mot störningar i handel och försörjning, inbegripet genom nätverk av betrodda leverantörer av kritisk teknik och infrastruktur, som bör sträcka sig längre än teknisk efterlevnad genom att införliva icke-tekniska, styrningsbaserade kriterier som inriktas på systemiska risker som leverantörer under utländskt statligt inflytande utgör och genom samordnad beredskap, ömsesidiga stödarrangemang, kompletterande strategier för lageruppbyggnad, reaktion på kriser och skydd av kritiska leveranskedjor. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att erfarenheterna från partner som har utsatts för risker för den ekonomiska säkerheten systematiskt återspeglas i EU:s bedömningar av den ekonomiska säkerheten,

beredskapsplanering och externa samordning.

105. Europaparlamentet välkomnar de initiativ för ekonomisk säkerhet som tagits fram inom ramen för G7. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att EU spelar en proaktiv och synlig roll i genomförandet och uppföljningen av dessa initiativ och samtidigt säkerställer samstämmighet mellan G7-åtagandena och EU:s egen verktygslåda för ekonomisk säkerhet.

106. Europaparlamentet insisterar på den avgörande roll som parlamentet, och i synnerhet utskottet för internationell handel, spelar i den demokratiska granskningen av ekonomiska säkerhetsrelaterade åtgärder som får konsekvenser för handel och investeringar, inbegripet i alla skeden av deras utformning, genomförande och översyn, för säkerställandet av transparens, ansvarsskyldighet och välgrundad parlamentarisk tillsyn. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge utskottet för internationell handel tillgång till alla relevanta handlingar som rör genomförandet av strategin för ekonomisk säkerhet, i överensstämmelse med interinstitutionell bästa praxis om tillgång till handlingar. Parlamentet begär att utskottet för internationell handel ska ingå i det nätverk för ekonomisk säkerhet som föreslås i det gemensamma meddelandet av den 3 december 2025. Parlamentet framhäver behovet att upprätthålla en regelbunden och strukturerad dialog med parlamentet om prioriteringar, risker och begränsningsstrategier på området ekonomisk säkerhet.

107. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en institutionell styrningsram som gör det möjligt att utarbeta och genomföra en heltäckande strategi för ekonomisk säkerhet tillsammans med parlamentet och rådet samt alla övriga berörda aktörer inom den offentliga och privata sektorn.

°

° °

108. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.